

Sparebanken Møre
Postboks 121
6001 ÅLESUND

VÅR REFERANSE

18/12362

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET

Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1.
ledd nr. 1-2
Gjelder kun merkede avsnitt

DATO

23.05.2019

Merknader - endelig rapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Sparebanken Møre 26.- 27. februar 2019. Tilsynet hadde som formål å vurdere bankens kredittrisiko samt bankens etterlevelse av hvitvaskingsloven som trådte i kraft oktober 2018 med tilhørende forskrifter.

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 29. mars 2019 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 24. april 2019.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

Kredittrisiko

Finanstilsynet kommenterte i den foreløpige rapporten at flere enkeltsaker ikke syntes å ha risikoklassifiseringer som reflekterte det reelle risikonivået. Styret kommenterer i sitt svar at bankens risikoklassifiseringssystem sammen med tett oppfølging av enkeltsaker bidrar til at banken har styring og kontroll på det reelle risikonivået i porteføljen. Finanstilsynet understreker at engasjementenes risikoklassifisering skal reflektere risikoen i engasjementene.

Finanstilsynet påpekte i den foreløpige rapporten at banken ikke var tilstrekkelig konsistent i utarbeidelsen av tapsligninger innenfor offshore og at banken ikke i særlig grad diskuterer forutsetningene som legges til grunn. Bankens fremholder i sitt svar at det ikke vil være formålstjenlig å utarbeide enhetlige forutsetninger fordi porteføljen er begrenset og lite enhetlig. Finanstilsynet merker seg imidlertid at styret uttrykker enighet med Finanstilsynet i at banken i større grad i dokumentasjonen av tapsligningene bør diskutere forutsetningene som er lagt til grunn.

Næringslivsmarkedet

Finanstilsynet reiste spørsmål i den foreløpige rapporten om realisasjonsverdien av fiskefartøy med kvote og gjeldsbetjeningsscenariene som benyttes, i lys av dagens gode marked innen fiskeri, er tilstrekkelig konservative. Styret beskriver i sitt svar bl.a. hvordan gjeldsbetjeningsevnen beregnes og stresstestes, og hvordan realisasjonsverdien fastsettes. Ved beregning av låneutmåling skal bankens samlede engasjement ligge innenfor en bestemt andel av markedsverdi av fartøy og fiskerettigheter. Det beskrives videre en strukturendring i den norske fiskeflåten de siste 10-15

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Ulv E. Aasland
Dir. tlf 22 93 98 00

årene og at flere kvoter per fartøy gir fartøyene et større driftsgrunnlag som har bidratt til en økt betalingsvilje for fiskerettighetene. Finanstilsynet tar bankens redegjørelse til etterretning.

Personmarkedet

I foreløpig rapport ba Finanstilsynet banken om å vurdere å innføre omtaler av sikkerhetsobjektene som obligatorisk punkt i saksmal PM. Finanstilsynet har merket seg fra styrets tilsvarende svar at styret vil påse at sikkerhetsobjektene fremover omtales i kredittsakene for PM-engasjementene.

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL AV KREDITTRISIKO

Finanstilsynet merker seg videre at styret gjennom arbeidet med strategisk plan og revidering av kredittrammeverket vil utarbeide en tydeligere beskrivelse av bankens bransjestrategi og krav til kredittspesifikke retningslinjer for offshore/supply. Styret skriver i sitt svar at det også vil påse at det implementeres stresstester for enkelt næringer, herunder volatile næringer.

Overvåking og rapportering

Finanstilsynet reiste i foreløpig rapport spørsmål om det for en del større eller risikoutsatte engasjementer utover de som er listet i kreditthåndboken, herunder engasjementer hvor banken har en agentrolle, burde legges til grunn en utvidet (4 øyne) kontroll av kredittkvalitet og covenants. Finanstilsynet har merket seg fra styrets svar at banken ved revidering av kredittrammeverket vil se på nivåene for årlig fornyelse og senke EAD-nivået for krav til årlig fornyelse (som krever beslutning etter 4-øyne-prinsippet) på høyrisikoengasjement, samt kreve årlig fornyelse på engasjement der banken har agentrolle.

SAMFUNNSANSVAR

Finanstilsynet reiste spørsmål under tilsynet om hvordan samfunnsansvar følges opp av banken i relasjon til kunder og kreditt. Det fremgår av styrets svarbrev at det pågår et arbeid hva gjelder samfunnsansvar og bærekraft og at det er etablert et prosjekt som vil bli forankret i bankens strategidokument 2023. Banken skriver at flere fokusområder inngår i dette arbeidet, herunder kundefokus, og at relevante forhold vil bli implementert i bankens retningslinjer og kredittrammeverk. Finanstilsynet tar bankens redegjørelse til etterretning.

ETTERLEVELSE AV HVITVASKINGSREGELVERKET

Finanstilsynet reiste i foreløpig rapport spørsmål om en hvitvaskingsansvarlig på ledernivå III vil ha tilstrekkelig gjennomføringsevne, og ba om styrets vurdering av organiseringen opp mot kravene i hvitvaskingsloven. Finanstilsynet noterer seg at bankens hvitvaskingsansvarlig sitter i 2. linje og rapporterer til leder av Risikostyring og Compliance som er medlem av bankens ledergruppe. Finanstilsynet registrerer fra styrets tilsvarende at banken vurderer hensynet til uavhengig kontroll ivare tatt ved at ansvarlig for Compliance har direkte rapporteringslinje til administrerende direktør og bankens styre.

Finanstilsynet vurderte i foreløpig rapport at "Private Banking" og bankens eksponering mot utsatte bransjer bør vurderes bredere i neste risikovurdering. Finanstilsynet noterer fra styrets tilsvarende at banken i neste risikovurdering vil inkludere bransjer/sektorer omtalt som høyrisiko i Justis- og beredskapsdepartementets nasjonale risikovurdering og hvor banken er eksponert, samt tydeliggjøre risikovurderingen av bankens "Private-Banking"-tjenester.

Finanstilsynet kommenterte i foreløpig rapport at styret ikke er omfattet av bankens opplæringsprogram. Finanstilsynet tar til etterretning at styret har vært gjennom opplæring knyttet til ny hvitvaskingslov, og at styret ser nytten av å ha antihvitvask som en fast post på styrets årshjul.

Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på mangler i forbindelse med kundeetablering og kundetiltak og ba om bankens redegjørelse for tidsplan og tiltak som iverksettes for snarlig å sikre etterlevelse av lovens krav til kundetiltak. Styret redegjør for bankens løpende tiltak samt gjennomførte tiltak i sitt svar, og skriver videre at det gjenstår å innhente legitimasjon for en del kundene etablert før 2009. Banken opplyser at fristen for dette er satt til 30. april 2019. Det bes om en bekreftelse på at arbeidet nå er fullført.

Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret vurdere hvorvidt status i datterselskapenes antihvitvaskingsarbeid også bør fremgå i den kvartalsvise risikorapporten. Finanstilsynet tar til

etterretning at Møre Eiendomsmegling vil bli inkludert i bankens kvartalsvise risikoreport fra og med 2. kvartal 2019.

[REDACTED]

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets merknader blir behandlet.

Kopi av dette brevet bes sendt til ekstern og intern revisor.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Ulv E. Aasland
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.